

3. Ekonomický vývoj

Za rok 2018 byl v Praze vytvořen hrubý domácí produkt v hodnotě 1,375 mld. Kč (26 % HDP z celé ČR). Příjmy rozpočtu hl. m. Prahy v roce 2019 dosáhly 95,4 mld. Kč, výdaje pak částky 80,7 mld. Kč. Ze všech zaměstnanců výzkumu a vývoje pracuje 35 % z nich v Praze. Počty zahájených i dokončených bytů v čase kolísaly, ale pomalu se dostávaly na úroveň roku 2009. Nadále dochází k výraznému nárůstu cen bytů i rodinných domů. V Praze připadá na 1 000 obyvatel celkem 719 osobních aut. Počet návštěvníků hromadných ubytovacích zařízení se od roku 2014 zvýšil o 32 %.

Makroekonomický rámec

Makroekonomická výkonnost Prahy převyšuje výkonnost ostatních krajů Česka.

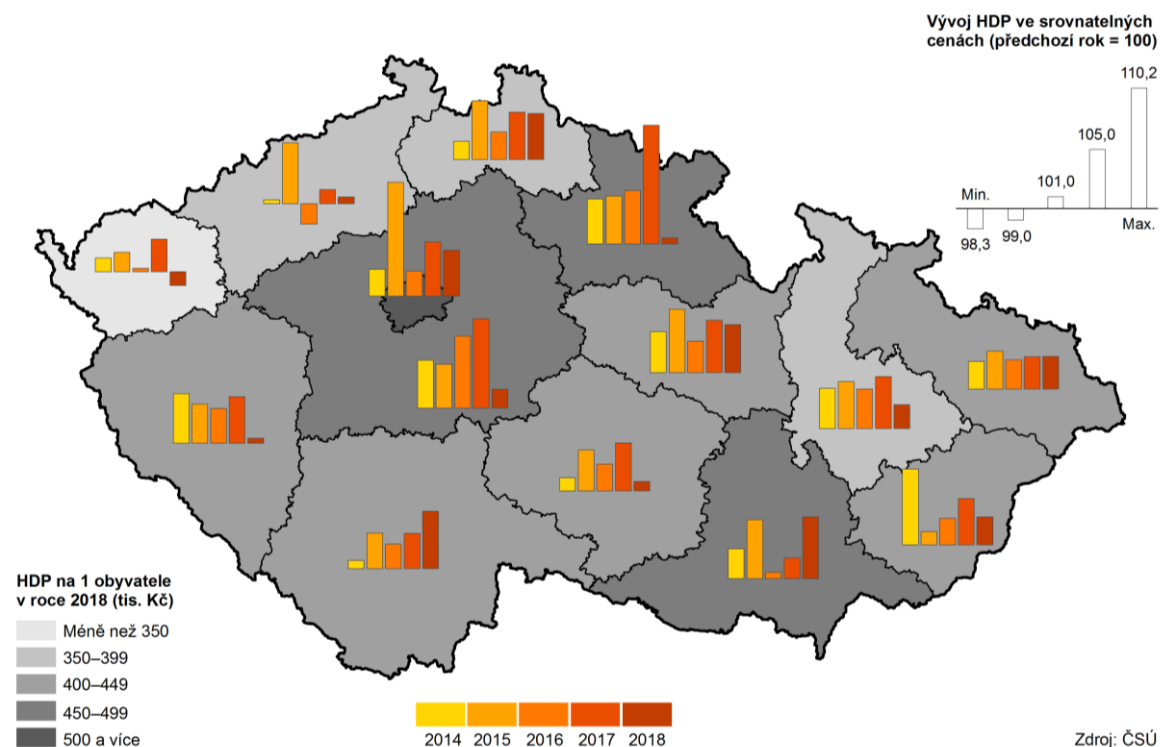
Makroekonomická výkonnost Prahy převyšuje výkonnost ostatních krajů ČR z několika důvodů:

- velká města koncentrují pracovní příležitosti a tudíž i zaměstnané, kteří hrubý domácí produkt na území města vytváří,
- sídlí zde většina nadnárodních a velkých národních firem,
- koncentrují se tu odvětví ekonomiky s vyšší přidanou hodnotou, a tudíž vytváří i vyšší ekonomický výkon.

V Praze byl vytvořen v roce 2018 hrubý domácí produkt v hodnotě 1,375 mld. Kč, což je 26 % celkového produktu země.

V Praze se v roce 2018¹ vytvořil hrubý domácí produkt ve výši 1,375 miliard Kč, oproti roku 2014 to znamenalo nárůst o 32 % (v ČR to byl nárůst o 23 %). Nadprůměrný nárůst hrubého domácího produktu zaznamenal ještě sousedící Středočeský kraj (+ 25 %), který má v absolutních hodnotách tvorbu HDP nejvyšší mezi kraji. Zastoupení Prahy na tvorbě HDP České republiky se od roku 2014 opět mírně zvětšilo (z 24 na 26 %). Vyšší tvorba HDP je obecně pro metropole typická, také další velká města v Evropské unii úrovní HDP převyšují ostatní části země.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2014 až 2018

¹ Údaj za rok 2019 bude k dispozici v lednu roku 2021.

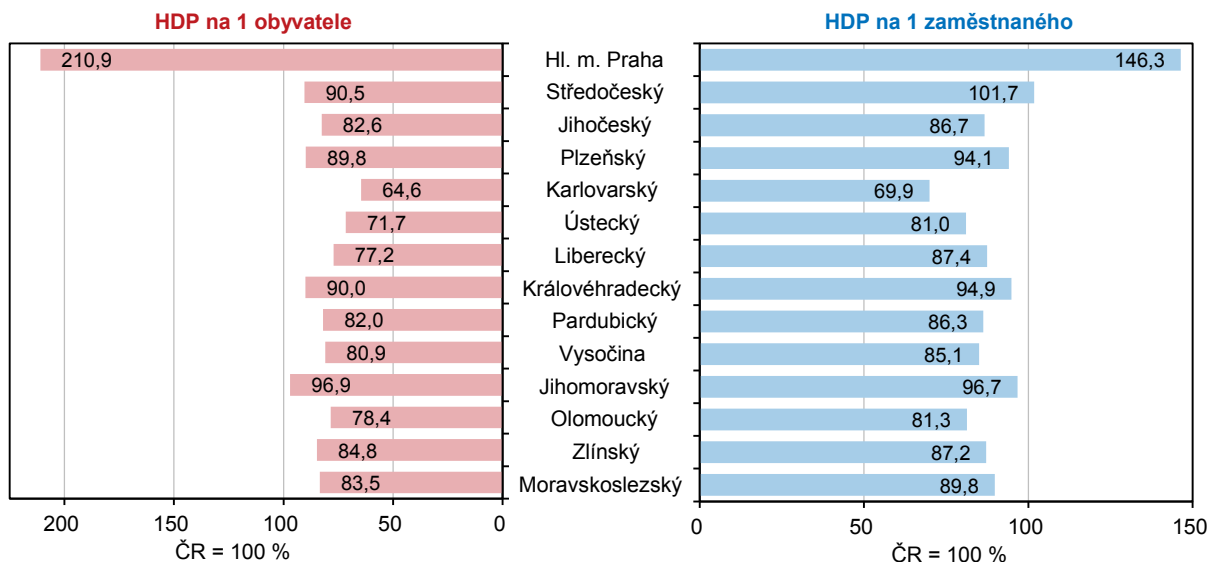

HDP na obyvatele byl v Praze dvakrát větší než v ČR...

Pro hodnocení ekonomické výkonnosti se často užívá ukazatel HDP na obyvatele. Praha svým HDP na obyvatele přesahuje republikový průměr více než dvakrát. Pokud tento ukazatel porovnáme s HDP na zaměstnaného, převaha Prahy nad ostatními kraji se výrazně sníží.

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného podle krajů (ČR = 100) v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

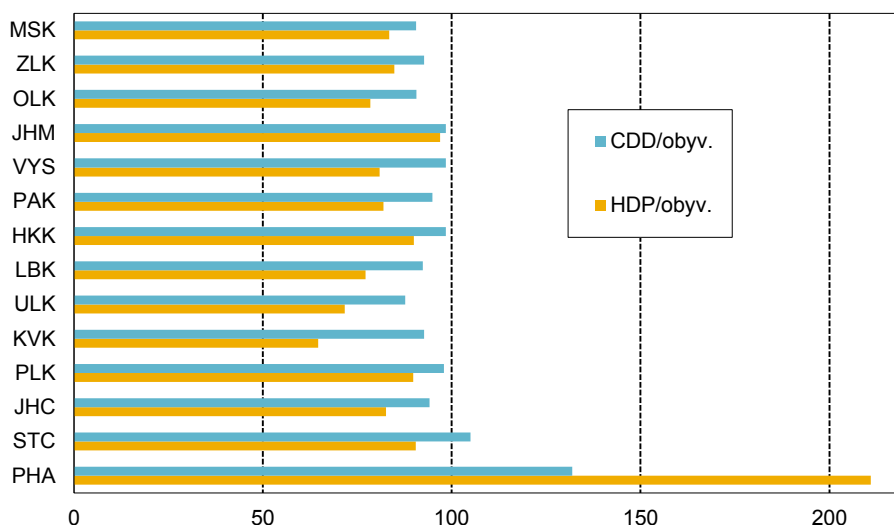

...ale čistý disponibilní důchod v Praze předčil republikový průměr pouze o 32 %.

Vhodné je také porovnat tvorbu hrubého domácího produktu na obyvatele s hodnotou čistého disponibilního důchodu na obyvatele. Zatímco hrubý domácí produkt představuje výkonnost ekonomiky (hodnota nově vyrobeného plus daň z přidané hodnoty), čistý disponibilní důchod je hodnotou, kterou mají k dispozici domácnosti. Ať už ke spotřebě, investicím nebo úsporám. HDP na obyvatele v Praze přesáhl republikový průměr dvakrát, ČDDD převýšil průměr za ČR pouze o 32 %. Také při porovnání Prahy s ostatními kraji je vidět velký rozdíl mezi ekonomickou výkonností Prahy a ostatními kraji, a mnohem menší rozdíl v čistém disponibilním důchodu domácností.

Porovnání HDP a ČDDD na obyvatele mezi kraji (průměr ČR = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

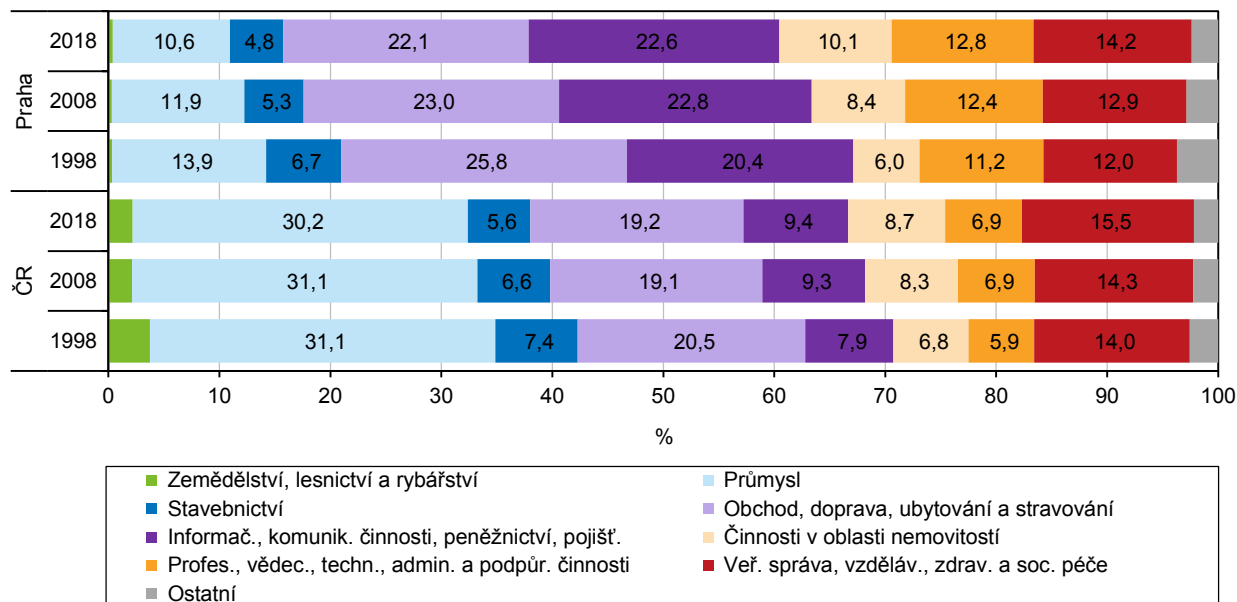

Pro pražskou ekonomiku mají zásadní význam služby.

Praha je vzhledem ke svému postavení hlavního města specifická také odvětvovou strukturou hrubé přidané hodnoty (HPH)². Zemědělství a průmysl má zde na HPH výrazně menší podíl než v ČR celkem. Podíl průmyslu na HPH Prahy je pouze třetinový oproti ČR. Naopak odvětví služeb se podílí na HPH cca 84 %.

Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v hl. m. Praze a ČR

Zdroj: ČSÚ

Mezi službami převládá v Praze obchod, doprava, ubytování a stravování, ale i odvětví informační, komunikační činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví.

V roce 2008 převládá - co do podílu na hrubé přidané hodnotě - mezi službami obchod, doprava, ubytování a stravování. Po deseti letech je zastoupení těchto odvětví a odvětví informační, komunikační činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví téměř vyrovnané.

Rozpočet hlavního města Prahy

Příjmy pražského rozpočtu dosáhly v roce 2019 částky 95,4 miliard, výdaje pak byly nižší (80,7 mld. Kč).

Příjmy rozpočtu hl. m. Prahy (celkem za hl. m. Prahu a její městské části) v roce 2019 dosáhly 95,4 miliard Kč, výdaje pak částky 80,7 miliard Kč.

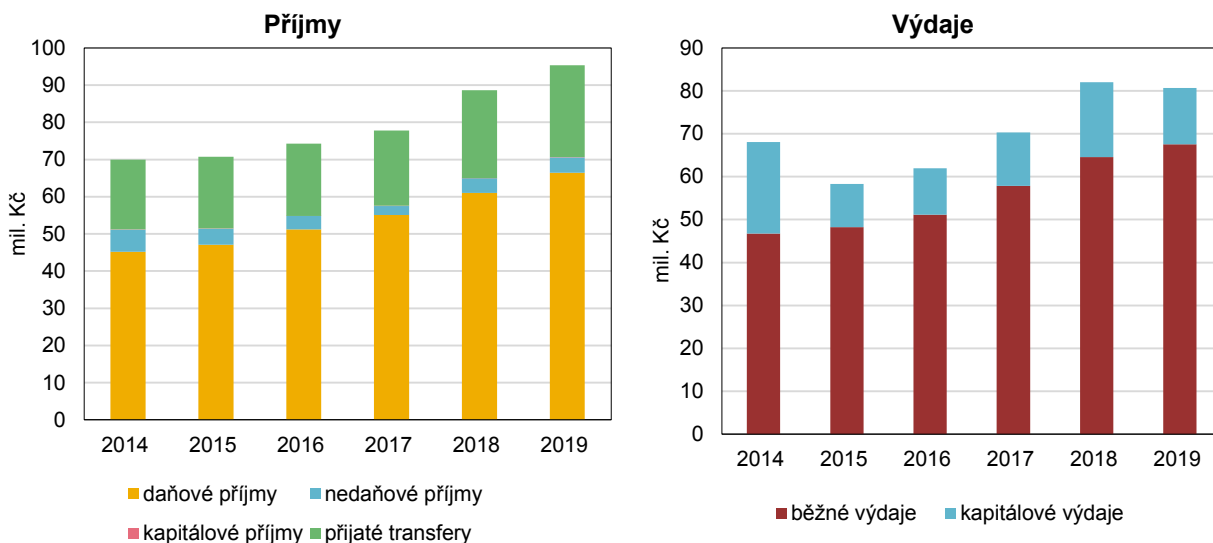
V celém sledovaném období byl rozpočet hl. m. Prahy přebytkový. Nejvíce převýšily příjmy výdaje v roce 2019 (o 14,7 miliard Kč), nejméně v roce 2014 (o 1,9 mld. Kč). Největší část příjmů tvoří příjmy daňové (daně z příjmu, daň z přidané hodnoty, daně a poplatky za služby a daň z nemovitosti), jejichž podíl v roce 2019 dosáhl 70 %. Zhruba 26 % tvořily v roce 2019 přijaté transfery, šlo z valné většiny o transfery ze státního rozpočtu, které nebyly určeny na investice. Vnitřní struktura daňových příjmů je dlouhodobě stabilní, poměr mezi jednotlivými složkami se mění jen minimálně.

² Hrubá přidaná hodnota je součet veškerých nově vytvořených hodnot, které byly nově vytvořeny nad rámec vstupních nákladů bez čistých daní na produkty.

Příjmy a výdaje rozpočtu hl. m. Prahy (po konsolidaci)

Pramen: Ministerstvo financí ČR

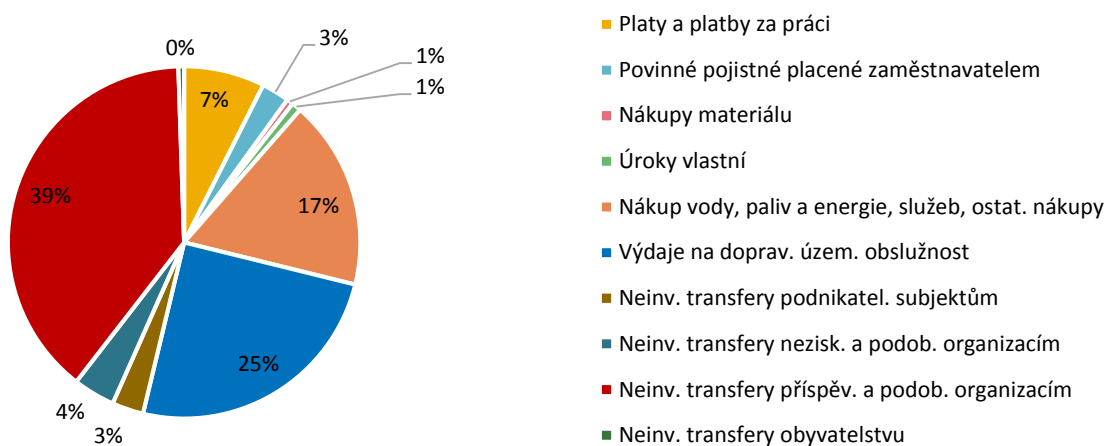

Běžné výdaje tvořily 84 % rozpočtu, z nich největší část představovaly neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (39 % běžných výdajů).

Výdaje hl. m. Prahy činily v roce 2019 celkem 80,7 miliard Kč. Běžné výdaje činily 67,6 mld. Kč, zbytek představovaly výdaje kapitálové (13,1 mld. Kč). Nejvyšší podíl mezi běžnými výdaji mají dlouhodobě neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (od 33 do 39 %) a dále nákup vody, paliv a energie, nákup služeb a ostatní nákupy (17 až 19 %). V rozpočtech let 2017-2019 je však významně vyšší podíl výdajů na dopravní územní obslužnost (25 %) než v přechozích letech. V letech 2014-2016 to bylo 2 %. Mezi kapitálovými výdaji jednoznačně převládají investiční nákupy a s nimi související výdaje (66 až 85 %).

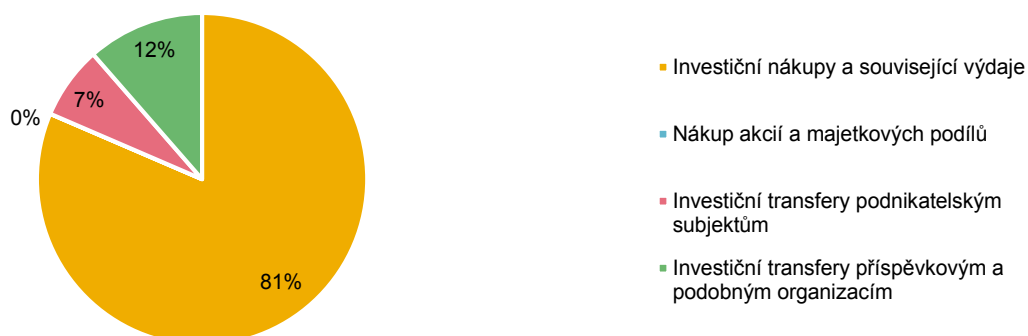
Běžné výdaje rozpočtu hl. m. Prahy v roce 2019 (po konsolidaci)

Pramen: Ministerstvo financí ČR

Kapitálové výdaje rozpočtu hl. m. Prahy v roce 2019 (po konsolidaci)

Pramen: Ministerstvo financí ČR

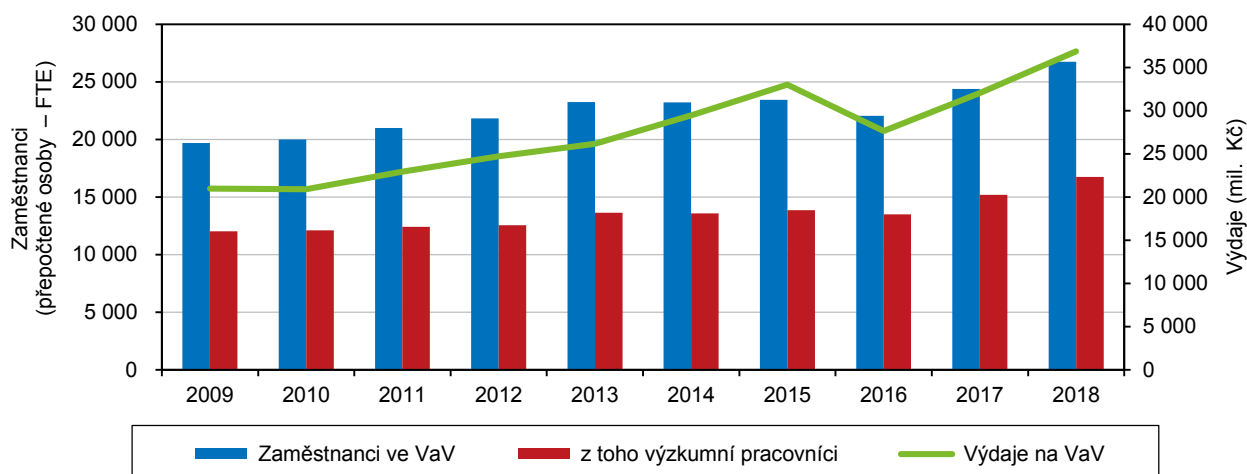
Věda a výzkum

V Praze pracuje 35 % všech zaměstnanců výzkumu a vývoje v ČR.

V Praze pracovalo v roce 2018 ve vědě a výzkumu³ celkem 39,3 tisíc zaměstnanců, což je 35 % všech zaměstnanců pracujících ve vědě a výzkumu v České republice. Krajem s druhým nejvyšším počtem těchto zaměstnanců, je Jihomoravský kraj (21,8 tis.). V těchto dvou krajích je tak zaměstnáno 54 % všech zaměstnanců výzkumu a vývoje (dále VaV). V Praze se počet zaměstnanců ve VaV zvýšil jen mírně (o 11 %). Mezi zaměstnance VaV jsou zařazeni jak výzkumní pracovníci, techničtí a odborní pracovníci, tak ostatní pracovníci (např. sekretářky) ve vědě a výzkumu. Výzkumných pracovníků bylo v Praze 24,6 tisíc, což představuje 63 % všech pražských zaměstnanců VaV. Počet výzkumných pracovníků se mírně zvýšil.

Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji, výdaje na výzkum a vývoj v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

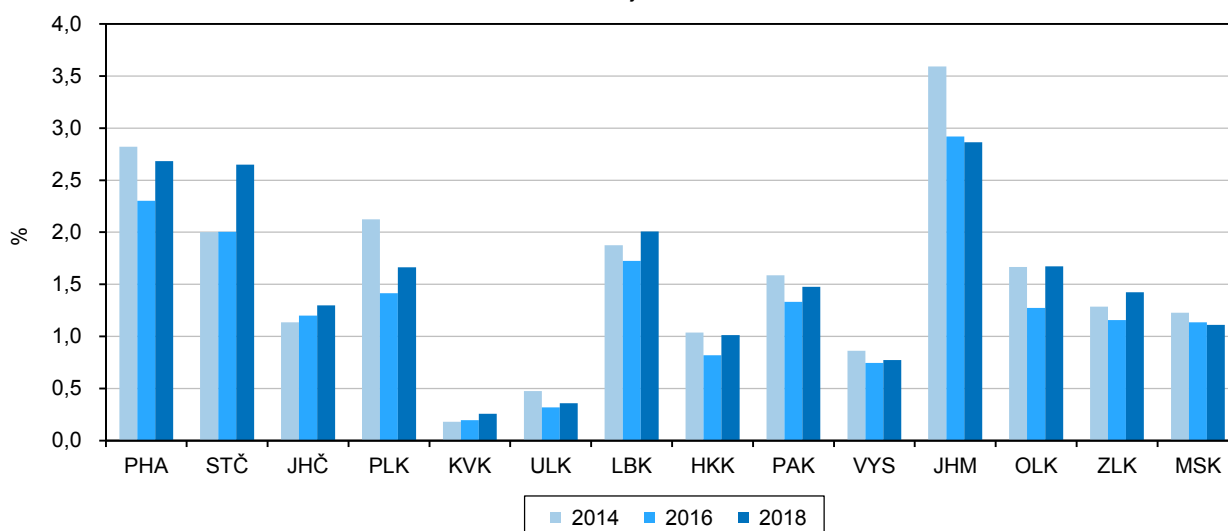

Mezi zaměstnanci vědy a výzkumu převažují muži.

Mezi zaměstnanci vědy a výzkumu převažují muži. Mezi výzkumnými pracovníky je žen výrazně méně než mezi ostatními pracovníky, kteří jsou zaměstnáni ve vědě a výzkumu. V Praze byl v roce 2018 podíl žen mezi výzkumnými pracovníky (29 %) o něco vyšší než byl průměr ČR (27 %). Mezi ostatními zaměstnanci výzkumu a vývoje bylo žen výrazně více – v Praze to bylo 45 % a v ČR celkem 35 %. Zastoupení žen je v čase stabilní.

Podíl výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP podle krajů

Zdroj: ČSÚ

³ Údaje za rok 2019 budou zveřejněny v prosinci 2020

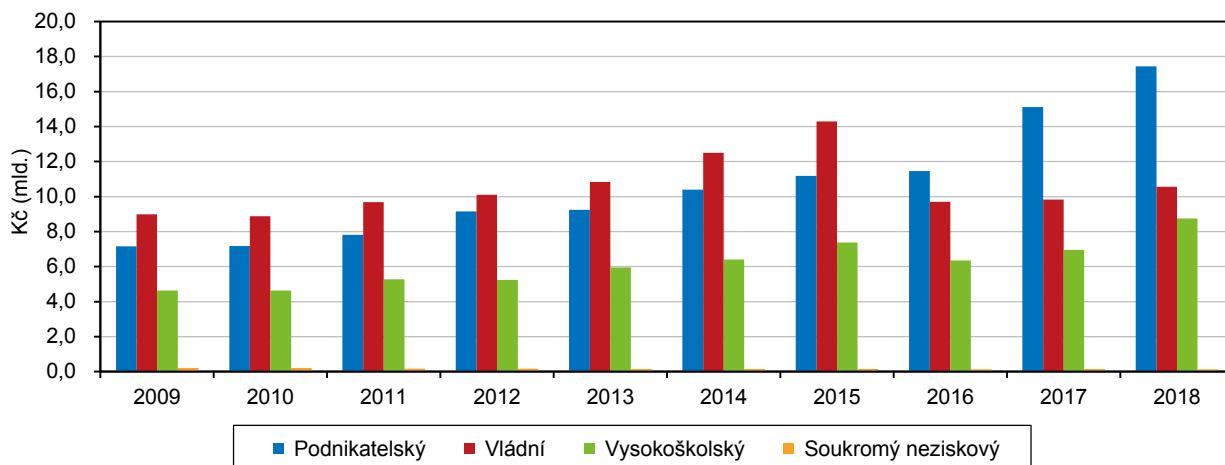

Praha je z hlediska podílu výdajů na výzkum a vývoj na HDP až na druhém místě mezi kraji (po Jihomoravském kraji).

Celkové výdaje na vědu a výzkum v hlavním městě Praze dosáhly 36,9 miliard Kč. V celé ČR to bylo 102,8 mld. Kč. V Praze bylo realizováno 36 % výdajů na VaV, ve Středočeském a Jihomoravském kraji cca 16 % všech výdajů na VaV. V těchto třech krajích tedy bylo realizováno 68 % všech výdajů na VaV v ČR. Převaha Prahy z hlediska výdajů však není tak významná, když výdaje na VaV přepočteme na HDP vytvořený v krajích. Z tohoto pohledu je mnohem výraznější alokace zdrojů na VaV do Jihomoravského kraje (především do Brna).

Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce výdajů na výzkum a vývoj bylo vynaloženo v podnikatelském sektoru (47 %). V ostatních krajích je zastoupení tohoto sektoru více než 50 %.

V Praze bylo v roce 2018 vynaloženo nejvíce výdajů na VaV v podnikatelském sektoru (17,4 mld. Kč, 47 %), ale zároveň byla Praha jediným krajem, kde tento sektor nepřekročil 50% podíl. Vzhledem k přítomnosti univerzit a dalších veřejných institucí zabývajících se výzkumem, je zde více výdajů než v ostatních krajích uskutečňována vládním (10,6 mld. Kč v roce 2018, 29 %) a vysokoškolským (8,8 mld. Kč, 24 %) sektorem. Nicméně v Praze již dlouhodobě dochází k pozvolnému zvyšování podílu podnikatelského sektoru na celkových výdajích na VaV.

Ekonomické subjekty (RES)

Od roku 2014 jsou do ekonomických subjektů započteny také tzv. zahraniční osoby.

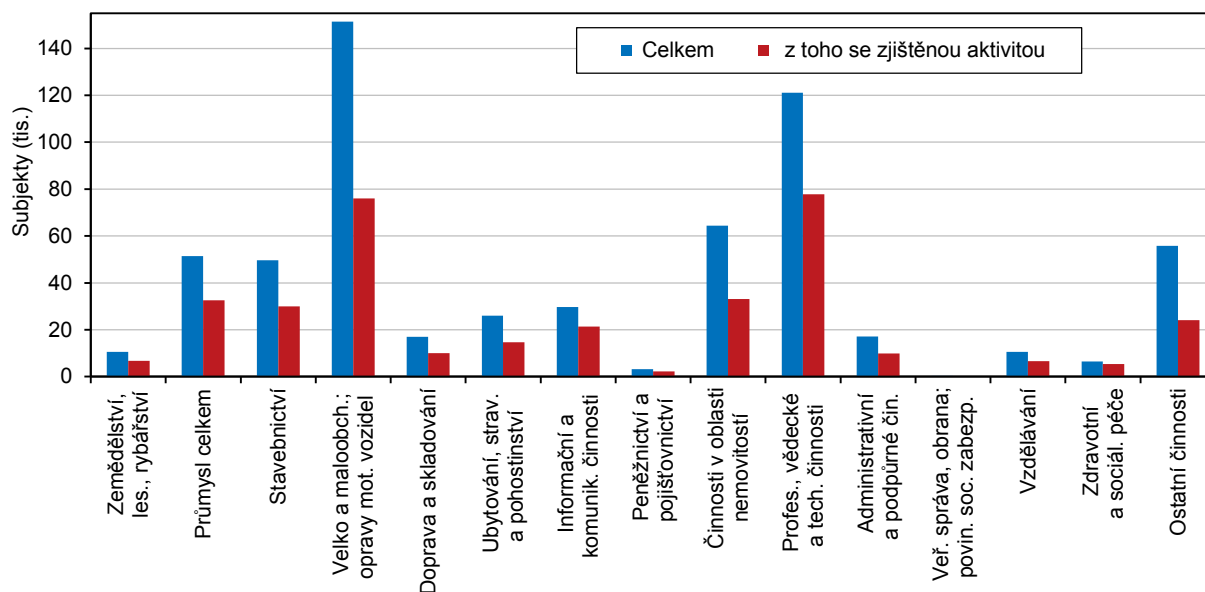
Údaje o počtu ekonomických subjektů (tzv. organizační statistika) vychází z Registru ekonomických subjektů, který spravuje ČSÚ. RES je základním zdrojem, ze kterého jsou vybírány subjekty do statistických šetření, které ČSÚ provádí. Od roku 2014 jsou do počtu ekonomických subjektů započteny také tzv. zahraniční osoby, předtím v registru zařazené nebyly.

Počet registrovaných ekonomických subjektů roste. Ročně vznikne cca 25-29 tisíc nových subjektů, zanikne jich cca 10-21 tisíc.

Celkem je v RESu na území Prahy registrováno 632 250 subjektů. Je poměrně častým jevem, že některý subjekt již není aktivní, ale přesto zůstává v RES nadále registrován. Naopak subjektů se zjištěnou aktivitou (aktivních subjektů) je 356 113 (tedy 56 %). Ve sledovaném období ročně nově vzniklo 25 - 29 tisíc subjektů, naopak jich 10-21 tisíc zaniklo. Počet registrovaných subjektů vzrostl od roku 2014 o 13 %, také počet aktivních subjektů vzrostl téměř stejnou měrou (o 14 %).

Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v hl. m. Praze k 31. 12. 2019 (subjekty s uvedenou činností)

Zdroj: ČSÚ

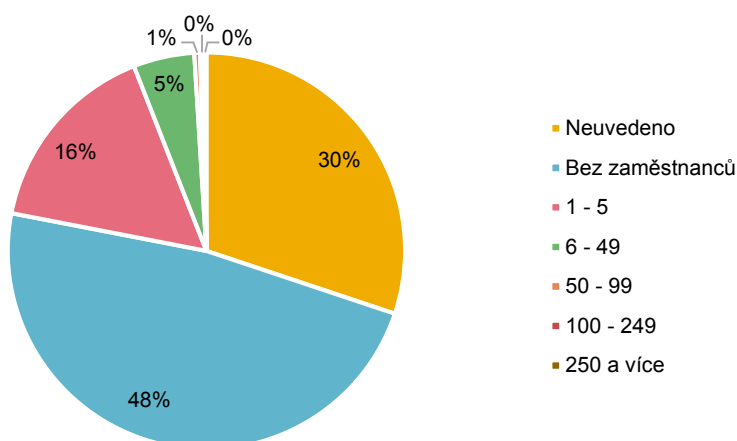

V Praze je největší počet aktivních subjektů v odvětví profesní, vědecké a technické činnosti (78 tisíc), dále v odvětví obchodu a oprav motor. vozidel (76 tisíc).

Z celkového počtu registrovaných subjektů je v Praze největší počet podniků v odvětví velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (151,5 tisíc a z toho je 50 % aktivních), profesní vědecké a technické činnosti (121,1 tisíc, z toho je 64 % aktivních) a v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí (64,4 tisíc a z toho je 51 % aktivních). Nejvíce registrovaných podniků, které jsou zároveň aktivní je v odvětvích zdravotní a sociální péče (aktivní tvoří 82 % registrovaných), veřejná správa a obrana a povinné sociální zabezpečení (79 %), informační a komunikační činnosti (72 %) a v peněžnictví a pojišťovnictví (70 %).

Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců v Praze (k 31. 12. 2019)

Zdroj: ČSÚ

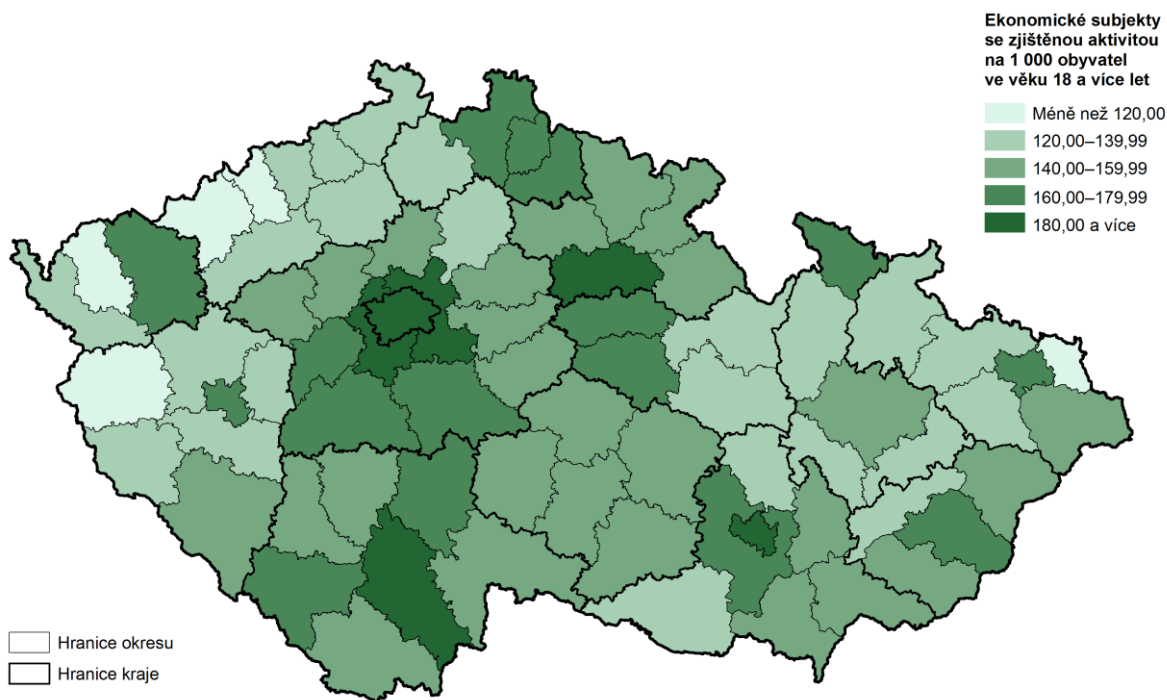

Subjekty, které mají 50 a více zaměstnanců se podílí na celkovém počtu zaměstnanců ani ne jedním procentem.

Z celkového počtu aktivních podniků evidovaných v Praze jich téměř polovina byla bez zaměstnanců a téměř jedna třetina neuvedla, kolik má zaměstnanců. Subjekty, které mají 50 a více zaměstnanců se celkem podílí na celkovém počtu zaměstnanců ani ne jedním procentem.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2019

Pozn.: ekonomické subjekty se sídlem na daném území

Zdroj: ČSÚ

Průmysl a energetika

Průmysl se na hrubé přidané hodnotě Prahy podílí 11 %, což téměř 3x méně než je hodnota za ČR celkem.

Průmysl spolu s energetikou tvořil v roce 2018 necelých 11 % hrubé přidané hodnoty vytvořené v Praze. Praha je však také v tomto ohledu specifická, v celé České republice je podíl těžby a průmyslu na HPH přibližně 30 %. V Praze v roce 2019 sídlilo celkem 224 průmyslových podniků, které měly 100 a více zaměstnanců. V těchto velkých podnicích pracovalo celkem 80,9 tisíc zaměstnanců. Počet podniků od roku 2014 mírně klesal, zatímco počet zaměstnanců mírně narůstal.

V Praze jsou nejvyšší tržby v průmyslu z prodeje elektrických zařízení, v ČR celkem dominuje z hlediska tržeb automobilový průmysl.

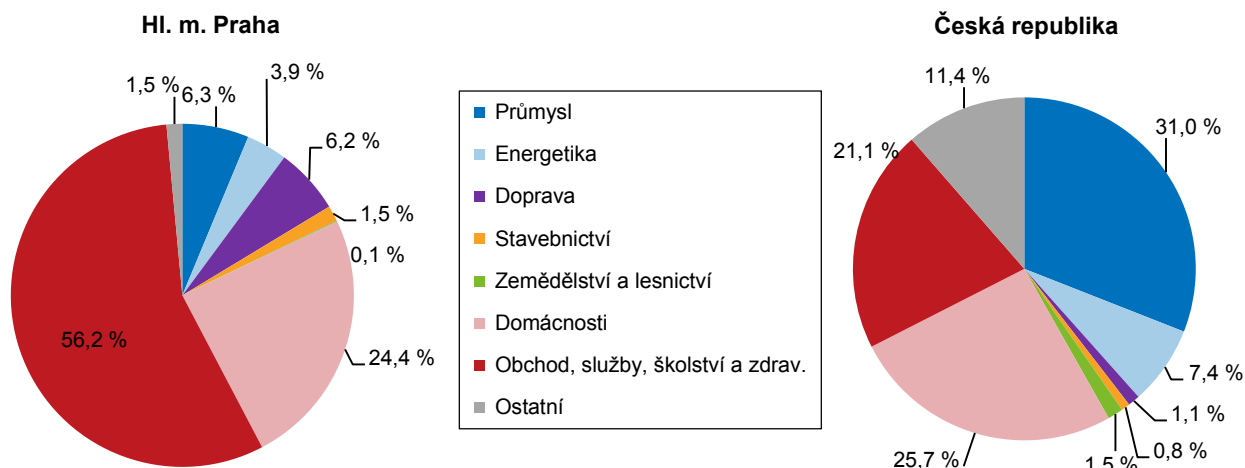
Celkem největší tržby z průmyslových výrobků a služeb vykázaly podniky ve Středočeském (814,4 mld. Kč) a Moravskoslezském kraji (535,1 mld. Kč). V Praze celkem dosáhly tyto tržby 336,2 mld. Kč. Skladba tržeb průmyslových výrobků je v Praze výrazně odlišná od ostatních krajů. Nejvyšší tržby jsou z prodeje elektrických zařízení (41,6 mld. Kč), potravinářských výrobků (30,5 mld. Kč) a ostatních nekovových minerálních výrobků (22,5 mld. Kč). V celé České republice mají průmyslové tržby strukturu zaměřenou odlišně. Převládá zde výroba motorových vozidel, pryžových, plastových a potravinářských výrobků.

Spotřeba elektřiny podle odvětví spotřeby odráží odlišnou strukturu ekonomiky Prahy a ČR.

Také spotřeba elektřiny podle odvětví spotřeby odráží odlišnou strukturu ekonomiky Prahy a České republiky.

Spotřeba elektřiny netto^{*)} podle odvětví spotřeby v roce 2019

Pramen: ERÚ

*) Spotřeba elektřiny netto = celková spotřeba elektřiny brutto - (vlastní spotřeba na výrobu elektřiny + spotřeba na přečerpávání v přečerpávacích vodních elektrárnách + ztráty v sítích)

Stavebnictví

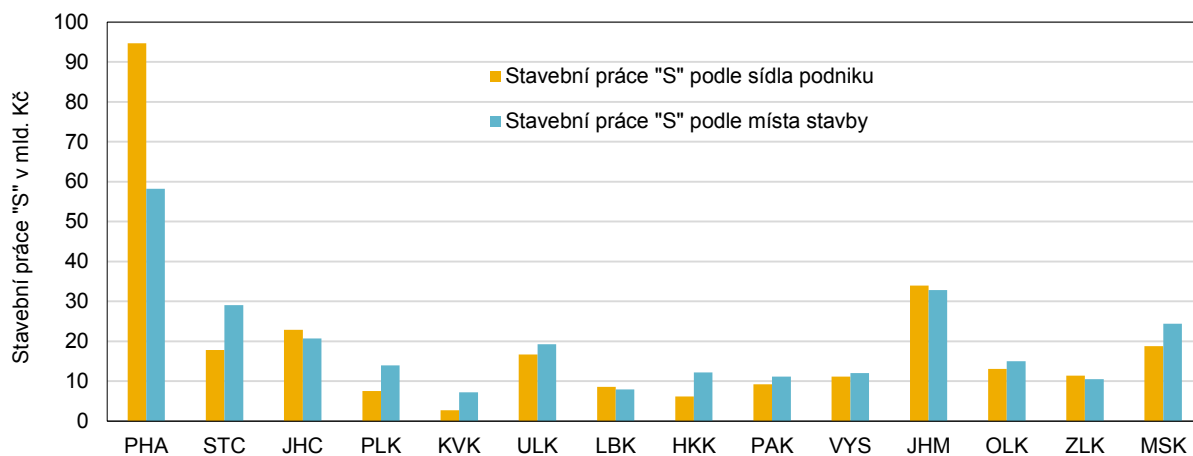
V Praze sídlilo 102 velkých stavebních podniků (s 50 a více zaměstnanci).

V roce 2019 sídlilo v Praze 102 stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci. V těchto podnicích pracovalo 26 tisíc zaměstnanců. Hodnota základní stavební výroby (ZSV), které tyto podniky odvedly, byla 72,8 miliard Kč. Bylo to o 15 miliard více než v roce 2014 (+ 26 %). Základní stavební výroba představuje stavební výrobu provedenou vlastními zaměstnanci podniků.

Dalším ukazatelem, který vypovídá o vývoji stavebnictví, je objem stavebních prací „S“, což je objem stavebních prací, který byl vytvořen pracovníky na základě dodavatelských smluv. Je to tedy celková hodnota vlastních výkonů ze stavební činnosti, která je provedená na základě smluv o dodávce pro konečného stavebníka včetně případných poddodávek.⁴ Sleduje se u podniků s 20 a více zaměstnanci.

Porovnání hodnoty stavebních prací "S"⁵ podle místa stavby a sídla podniku v krajích (2018)

Zdroj: ČSÚ

⁴ Více k metodice lze nalézt například zde: https://www.czso.cz/csu/czso/stavebnictvi_metodika

⁵ Podle dodavatelských smluv

Z celkové hodnoty stavebních prací firem sídlících v Praze bylo pouze 62 % provedeno přímo na území Prahy.

Hodnota stavebních prací „S“ je sledována buď podle sídla podniku, nebo podle místa stavby. Stavební firmy, které sídlí v Praze, provedly stavební práce v hodnotě 94,7 miliard Kč, z hodnoty těchto prací bylo však pouze 62 % provedeno na území Prahy. Zbytek těchto prací byl realizován v ostatních krajích. Naopak v případě sousedního Středočeského kraje lze pozorovat opačnou tendenci a to, že větší hodnota stavebních prací byla provedena na území kraje a menší objem stavebních prací byl vykázán podle sídla podniku.

Stavební povolení a bytová výstavba

V Praze je silně diskutována jakákoliv nová výstavba.

Nová výstavba, ať už se jedná o bytovou nebo nebytovou, má velké nároky na území. Se stavbou nových budov dochází často k výstavbě nebo úpravám dalších navazujících prvků – inženýrských sítí, vodovodních sítí, parkovišť. Nová výstavba ovlivňuje v území přírodní společenstva, má vliv na kapacity obchodních, školských a dalších zařízení, na kapacity dopravy a dalších složek. Zvláště proto je v Praze a dalších územích, kde není volných ploch nadbytek, silně diskutována jakákoliv nová výstavba.

V Praze se vydává stále méně stavebních povolení

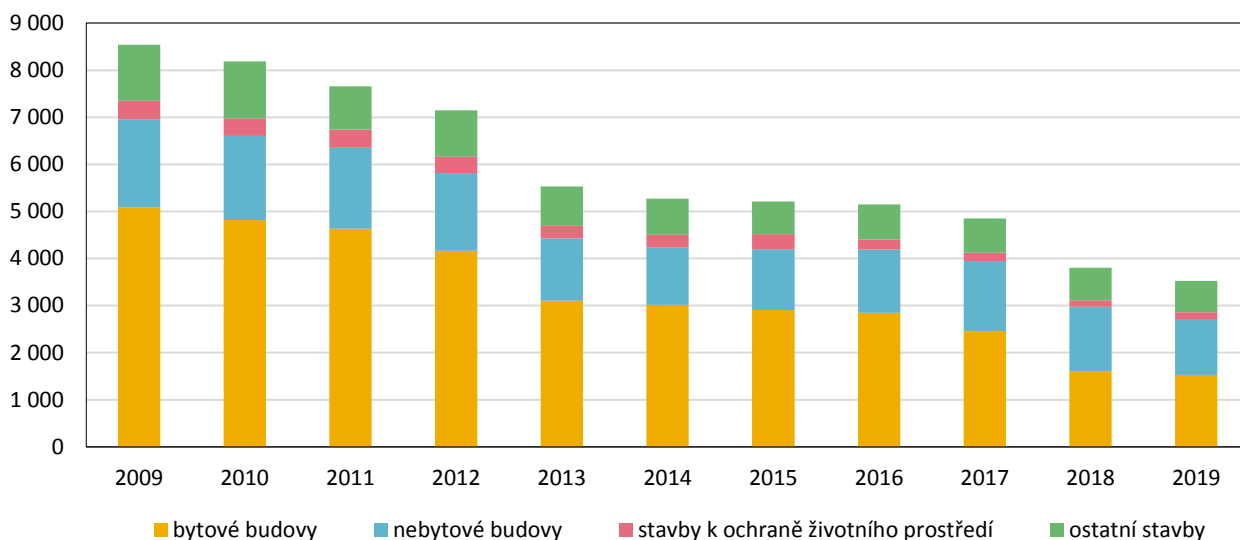
Údaje, které bytovou výstavbu vystihují, jsou jednak vydaná stavební povolení, která přináší první informaci o budoucí výstavbě v území, jednak samotné počty zahájených a dokončených bytů.

Oproti roku 2014 se v roce 2019 vydalo v Praze jen 67 % stavebních povolení.

Počet vydaných stavebních povolení v Praze od ekonomické krize v roce 2009 klesá. V roce 2019 představoval počet vydaných povolení 67 % původní hodnoty roku 2014. Vydává se relativně méně stavebních povolení na bytové budovy a naopak relativně více povolení na budovy nebytové a na ostatní stavby. I v ostatních krajích byl zřetelný pokles počtu vydaných stavebních povolení od roku 2009, ovšem ve většině krajů po odeznění krize došlo opět k růstovému trendu. Pouze v Praze tento pokles pokračoval prozatím až do roku 2019. Částečný vliv má na to také to, že se například v bytové výstavbě v Praze staví větší objekty pro bydlení - bytové domy.

Počet vydaných stavebních povolení v hl. m. Praze podle druhu stavby

Zdroj: ČSÚ

Celkově byly na území Prahy v roce 2019 povoleny

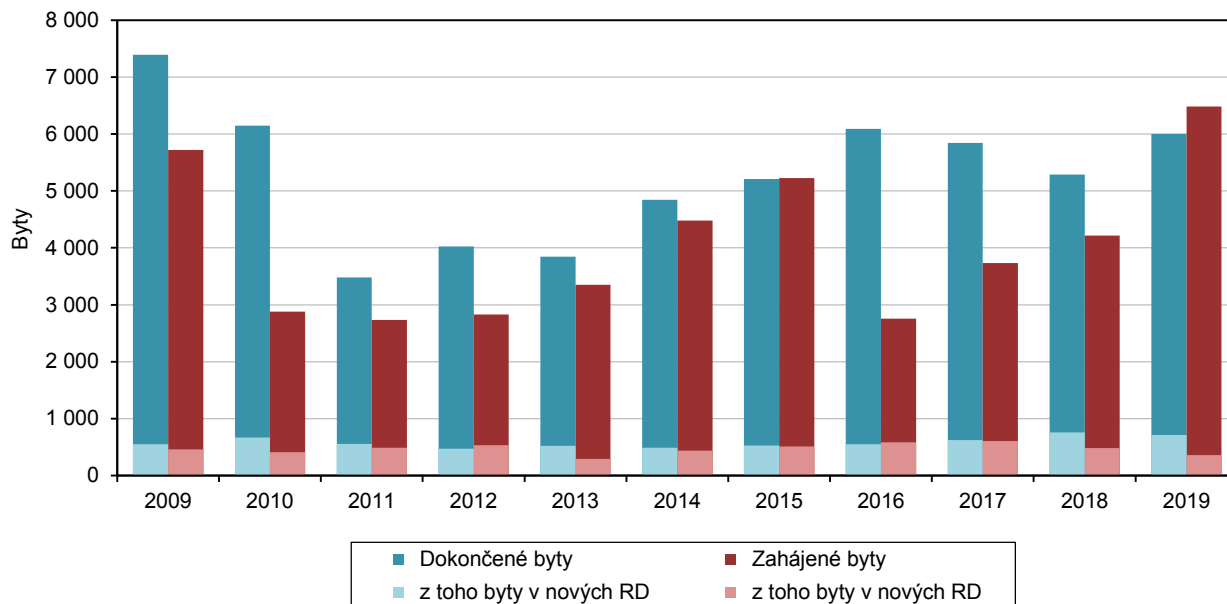
Při vydávání stavebního povolení se zkoumá také orientační hodnota stavebního povolení. Celková orientační hodnota staveb povolených na území Prahy byla v roce

stavby v hodnotě 43,7 miliard Kč.

2019 přibližně 43,7 miliard Kč, což bylo o 58 % více než v roce 2014. Z výše uvedených dat vyplývá, že zatímco počty stavebních povolení klesaly, orientační hodnota staveb rostla, a tudíž rostla také průměrná hodnota připadající na jedno vydané stavební povolení. V roce 2019 byla orientační hodnota jednoho stavebního povolení 12,4 milionů Kč, v roce 2014 to bylo 5,3 mil. Kč. Oproti ostatním krajům to je jednoznačně nejvyšší hodnota na jedno stavební povolení a republikový průměr přesahuje Praha 3,2 krát.

Bytová výstavba v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Počty zahájených i dokončených bytů v čase kolísaly, ale pomalu se dostávaly na úroveň roku 2009.

V roce 2019 bylo v Praze zahájeno 6 487 bytů, dokončeno bylo 6 002 bytů. Po roce 2009 došlo k propadu jak počtu zahájených bytů, tak počtu bytů dokončených. Zatímco zahájené byty se v roce 2019 dostaly nad úroveň roku 2009, počet dokončovaných bytů byl vždy menší, než v roce 2009. Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel byl v Praze třetí nejvyšší (4,56) po Středočeském a Plzeňském kraji, počet zahájených bytů na 1 000 obyvatel byl nejvyšší mezi kraji (4,93).

Za období 2014-2019 bylo v Praze dokončeno více jak 30 tisíc bytů, zahájeno bylo téměř 27 tisíc bytů.

V Praze bylo zahájeno v období 2014-2019 celkem 26 905 bytů a dokončeno bylo 33 289 bytů. V obou ukazatelích předčil Prahu Středočeský kraj, který však má z hlediska volných ploch dostupných pro bydlení lepší podmínky. Co se týče počtu obyvatel, jsou ale oba kraje zhruba srovnatelné. Počty dokončených bytů v ostatních krajích v tomto období se pohybují od 23 815 bytů v Jihomoravském kraji po 2 781 bytů v kraji Karlovarském.

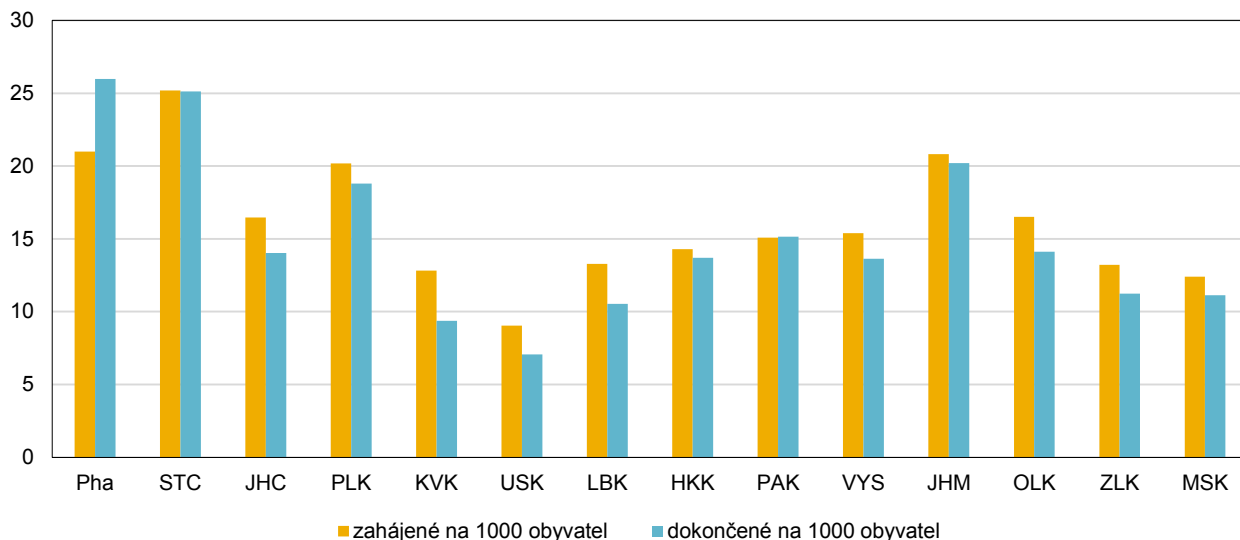
Při přepočtu na 1 000 obyvatel v období let 2014–2019 se nejvíce stavěly byty v Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji.

Při přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu je zřetelné, že se byty nejvíce stavěly v Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji, kde bylo za období 2014-2019 dokončeno i zahájeno více než 20 bytů na 1000 obyvatel. Také Plzeňský kraj se této hodnotě blížil. Nejméně se stavělo v kraji Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském, tedy v krajích, které zaznamenávají ne příliš pozitivní demografický vývoj.

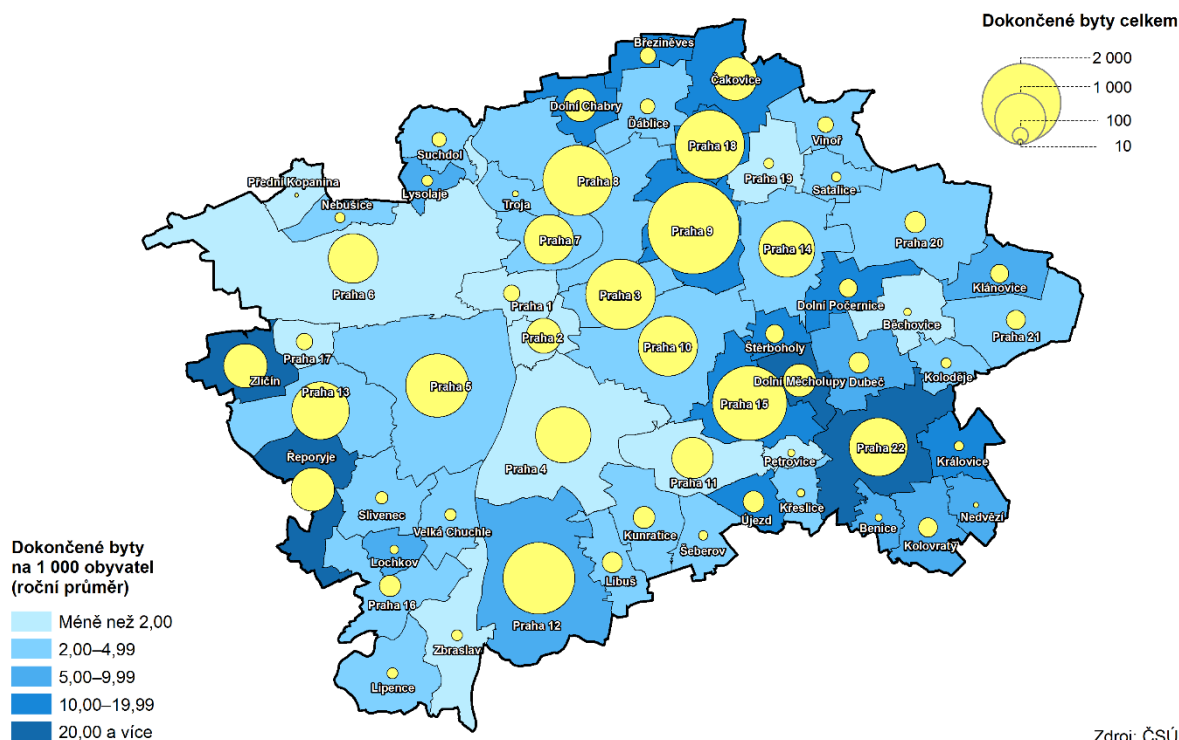

Zahájené a dokončené byty na 1000 obyvatel v období 2014-2019

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba v městských částech hlavního města Prahy v letech 2014 až 2019

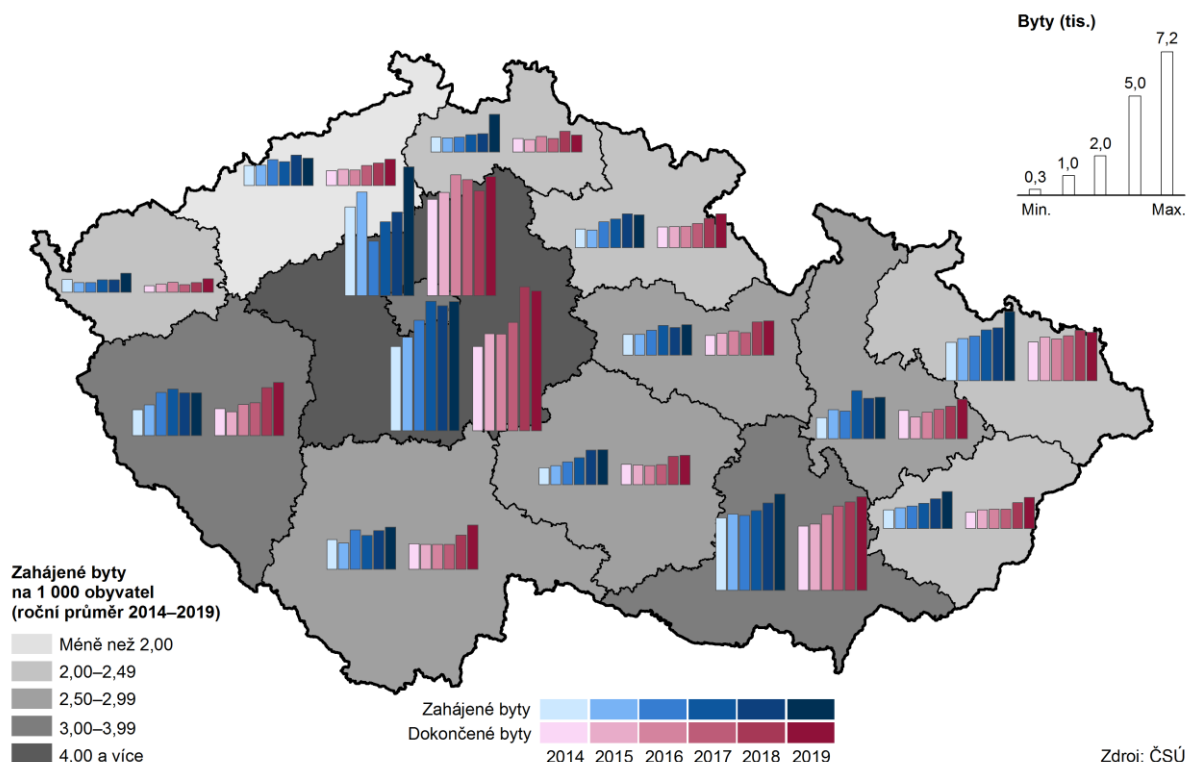

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce intenzivní byla bytová výstavba v městských částech Praha-Řeporyje, Praha-Dolní Měcholupy a Praha 22.

V posledních šesti letech se nejvíce bytů v absolutních hodnotách postavilo v městských částech Praha 9, Praha 15, Praha 12, Praha 8, Praha 18 a Praha 3. Při přepočtu na 1 000 obyvatel byl počet dokončených bytů za celé období 2014-2019 největší v městských částech Praha-Řeporyje (175,0 bytů na 1 000 obyvatel), Praha-Dolní Měcholupy (164,6), Praha 22 (132,2), Praha-Zličín (126,9) a Praha-Dolní Chabry (107,5). Naopak mezi městské části, kde se příliš bytů nepostavilo, patří Praha-Petrovice (3,6 bytů na 1 000 obyvatel), Praha 1 (3,9), Praha 17 (4,7), Praha-Zbraslav (4,9) a Praha 19 (6,4).

Bytová výstavba v krajích v letech 2014 až 2019

Ceny nemovitostí

ČSÚ nepublikuje údaje o cenách nemovitostí za nižší územní jednotky (např. městské části).

Praha je obecně považována za kraj s vysokými cenami jak bytových, tak nebytových nemovitostí. Faktorů, které tuto skutečnost ovlivňují, existuje více. Od významu Prahy, její důležitosti v obchodních vazbách, vysoké koncentraci lidí s vyššími příjmy, přes skupování nemovitostí pro investice až po malý podíl obecních bytů a dalších. ČSÚ má dobré podklady pro postihnoutí vývoje cen nemovitostí na úrovni ČR, krajů a okresů, ale údaje za nižší územní jednotky, například konkrétní městské části či obce, nepublikuje.

ČSÚ zveřejňuje údaje o cenách rodinných domů, bytů, bytových domů a stavebních pozemků.

ČSÚ zveřejňuje údaje o cenách rodinných domů, bytů, bytových domů a stavebních pozemků, a publikuje je v závislosti na různých statistických proměnných. Zdrojem dat jsou příznání k dani z nabytí (převodu) nemovitých věcí, která jsou povinni podávat noví vlastníci (kupující) nemovitostí⁶.

Od roku 2015 dochází opět k výraznému nárůstu cen bytů i rodinných domů.

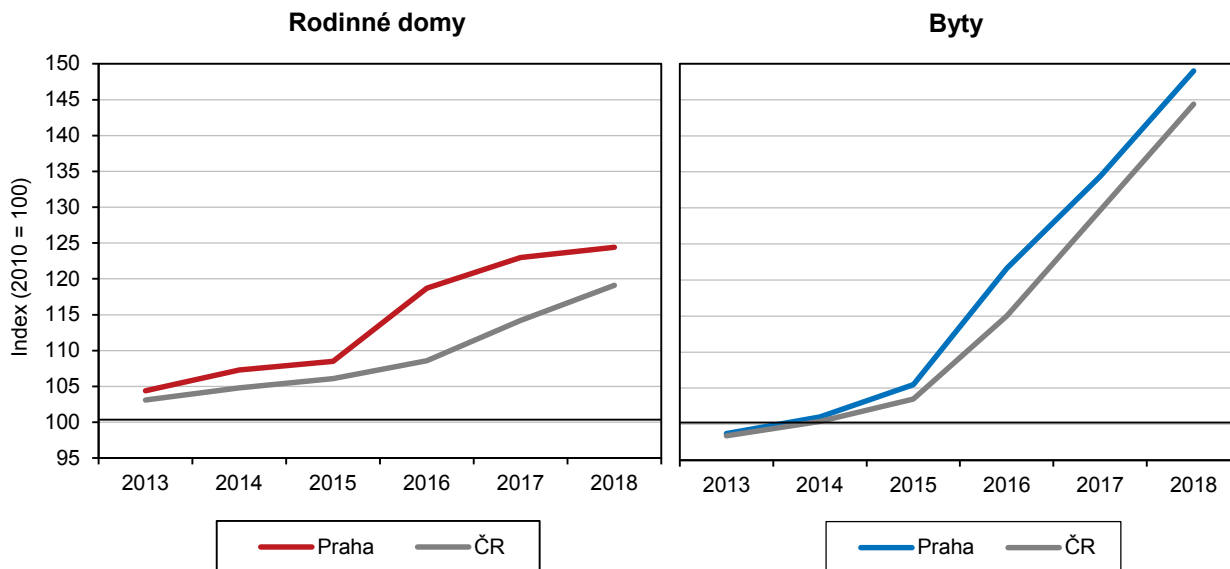
Vývoj cen bytů a rodinných domů měl podobné časování v Praze i v ČR. Výrazný nárůst cen byl zaznamenán mezi roky 2015 a 2016. U bytů byl růst cen mnohem větší než u rodinných domů. V Praze byl růst cen rodinných domů i bytů vždy vyšší, než byl růst za ČR jako celek.

⁶ Více informací lze nalézt zde: <https://www.czso.cz/cso/czso/ceny-sledovanych-druhu-nemovitosti-2016-az-2018> v části Úvod.

Indexy cen nemovitostí v hl. m. Praze a ČR (roční průměr)

Zdroj: ČSÚ

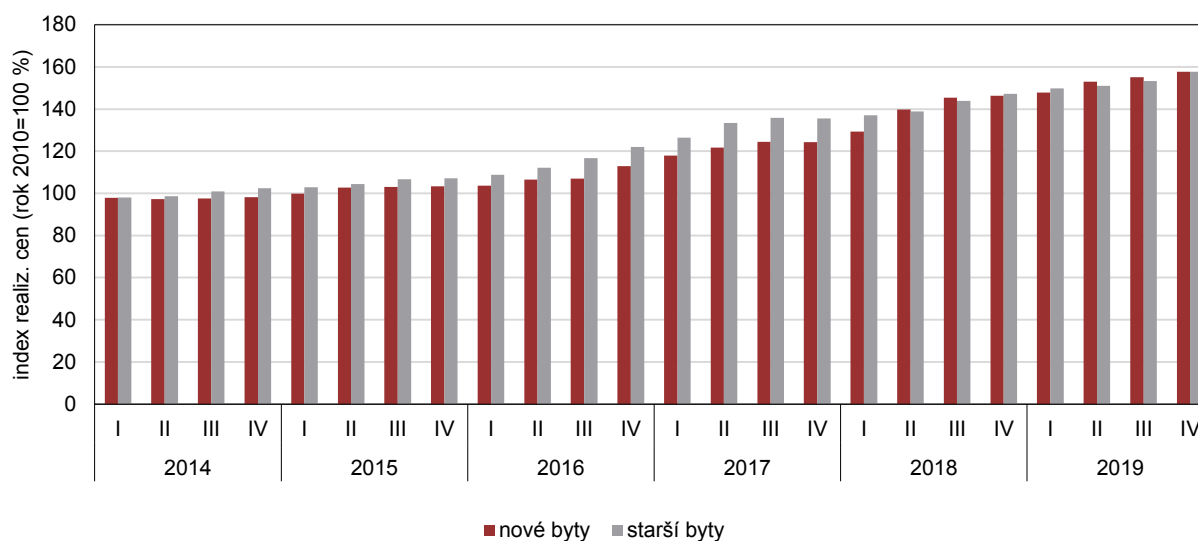
Pozn.: údaje za rok 2018 jsou předběžné

Pro území Prahy ČSÚ publikuje index vývoje cen bytů v rozdělení na byty starší a byty nové.

Pro území Prahy ČSÚ navíc publikuje index vývoje cen bytů v rozdělení na byty starší a byty nové. Údaje o cenách starších bytů jsou sbírány od realitních kanceláří, starším bytem je myšlen byt, který není určen pro prvního uživatele.

Indexy realizovaných cen nových a starších bytů v Praze v jednotlivých čtvrtletích (2010=100%)

Zdroj: ČSÚ

Růst cen nových i starších bytů je velmi podobný. V roce 2017 však rostly ceny starších bytů rychleji než ceny bytů nových.

Růst cen nových i starších bytů je velmi podobný, mezi staršími a novými byty nejsou v růstu jejich cen patrné výrazné rozdíly. V prvních dvou čtvrtletích roku 2014 byl oproti roku 2010 růst cen menší, poté už docházelo u starších bytů k růstu cen. V druhém čtvrtletí roku 2015 rostly také ceny i u nových bytů. Největší rozdíly v růstu cen byly v roce 2017. Tehdy rostly ceny starších bytů rychleji než ceny bytů nových (rozdíl mezi novými a staršími byty byl v jednotlivých čtvrtletích více než 10 p.b.).

Doprava

V Praze připadá na 1 000 obyvatel celkem 719 osobních aut.

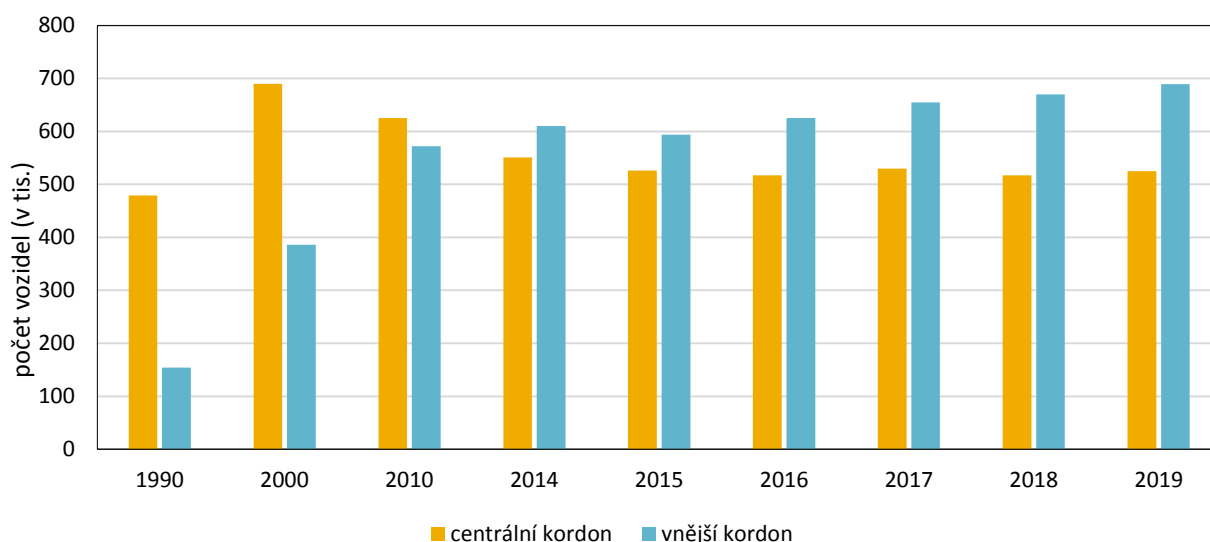
V roce 2019 připadlo na 1000 obyvatel celkem 719 registrovaných osobních aut, což bylo o cca třetinu víc, než v celé ČR. Podle údajů Technické správy komunikací hl. m. Prahy (dále TSK) byla v roce 2019 průměrná obsazenost osobního auta 1,3 osoby na auto a toto číslo se již od roku 2010 nemění.

Do středu města projelo v roce 2019 denně oběma směry zhruba 525 tisíc vozidel.

V Praze je vysoká intenzita dopravy. Zvláště centrum Prahy, jehož ulice vznikaly organicky v minulých stoletích, není na nárůst automobilové dopravy stavěné. Intenzita dopravy se zjišťuje pomocí sčítání vstupů aut na tzv. centrálním a vnějším kordonu. Centrální kordon představuje oblast centra a je zhruba vymezen Petřínem, Letnou, Negrelliho viaduktem s Riegerovými sady a Vyšehradem. Ve vnějším kordonu se měří intenzita dopravy na vstupu do oblasti souvisle zastavěného území města. Na centrálním kordonu v roce 2019 projelo za celý pracovní den oběma směry celkem 525 tisíc vozidel, z toho bylo 2,1 % nákladních. Na vnějším kordonu bylo napočítáno celkem 689 tisíc vozidel, z toho bylo 10,1 % nákladních vozidel.

Intenzita dopravy na centrálním a vnějším kordonu v Praze v roce 2019 (pracovní den, 0-24 hodin, oba směry, všechna vozidla)

Pramen: Technická správa komunikací hl. m. Prahy

Nejvytíženějším úsekem pražské dopravní sítě je Barrandovský most.

Podle údajů TSK byly v roce 2019 nejvytíženějšími úseky pražské dopravní sítě Barrandovský most (kde projelo celkem 143 tisíc vozidel za den), dále Strakonická ulice (úsek Dobříšská ulice - Barrandovský most, 130 tisíc vozidel) a Jižní spojka v úseku 5. května – Vídeňská ulice (129 tisíc vozidel).

Praha má celkem 61 stanic metra, jeho poslední rozšíření proběhlo v roce 2015.

Vzhledem k vytíženosti silnic v Praze má pro dopravu velký význam městská hromadná doprava, zejména síť metra. V současné době je v provozu 61 stanic metra, započal se geologický průzkum v oblastech plánované výstavby čtvrté linky metra (D). Poslední rozšíření metra proběhlo v roce 2015, kdy se zvýšil počet stanic metra o 4 (byly nově vybudovány stanice Bořislavka, Červený vrch, Petřiny a Nemocnice Motol).

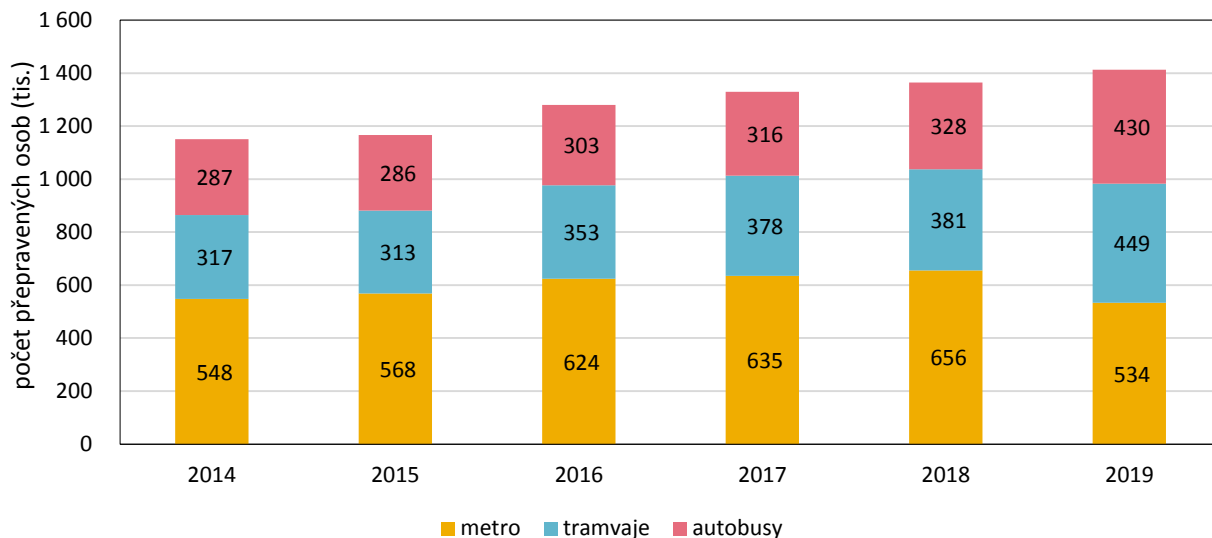
Od roku 2014 se počet přepravených cestujících v pražské MHD zvýšil o 23 %.

V roce 2019 přepravila městská hromadná doprava celkem 1,4 milionu cestujících, tento počet se od roku 2014 zvýšil o 23 %. Je možné, že se na tomto růstu částečně podílela i změna tarifních podmínek. Většinu osob přepraví právě metro.

Přepravené osoby v městské hromadné dopravě v hl. m. Praze

Pramen: Dopravní podnik hl. m. Prahy

V roce 2019 došlo k cca 21,5 tisícům dopravním nehodám. Je to nejméně od roku 2015.

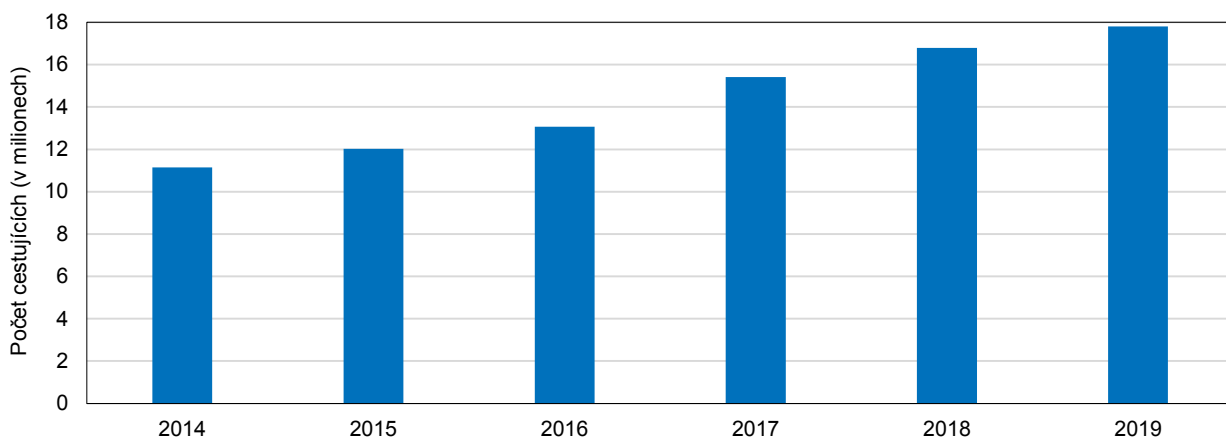
Situace v oblasti dopravních nehod se oproti minulým rokům mírně zlepšila. V roce 2019 došlo na území města k 21 458 dopravním nehodám, což je nejméně od roku 2015. Při těchto nehodách zemřelo 20 osob. To je nejméně od roku 2016. Podíl nehod spáchaných pod vlivem alkoholu jsou 2 %. Stále je však dopravní nehodovost nejvyšší ze všech krajů. Počet nehod na 1 000 obyvatel byl v Praze v roce 2019 celkem 16,3 (v ČR to bylo 10,1).

Letiště Václava Havla odbavilo 17,8 milionu cestujících.

Stejně jako narůstá intenzita dopravy na silnicích, roste i intenzita dopravy letecké. Na pražském letišti (letiště Václava Havla) od roku 2012 opět rostly počty odbavených cestujících. V roce 2019 letiště odbavilo rekordních 17,8 milionů cestujících.

Počet odbavených cestujících na Letišti Václava Havla v Praze

Pramen: Letiště Václava Havla Praha

Cestovní ruch

Mezi regiony Česka má Praha v cestovním ruchu dominantní postavení.

Vzhledem ke svému významu a historii má Praha mezi regiony ČR v cestovním ruchu dominantní postavení. Z hlediska zaměstnanosti, tvorby HPH i počtu ubytovacích kapacit a návštěvníků v nich ubytovaných mezi kraji vede. Těžší ze svého postavení města s velkým počtem historických památek, které je zároveň

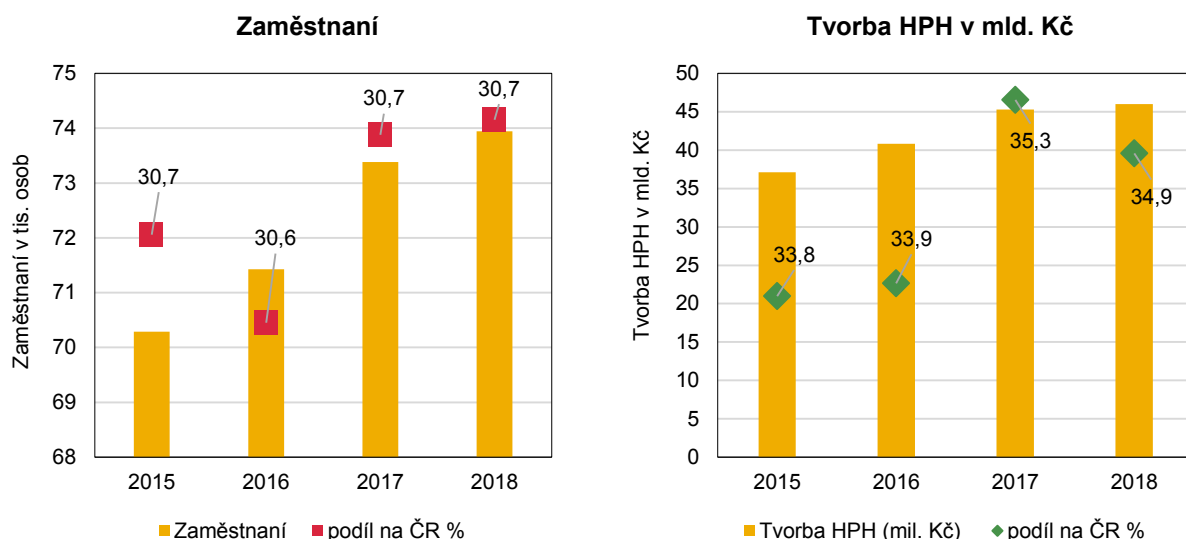
hlavním městem a tak zde turisté najdou také dobrou dopravní obslužnost a dostatečný rozsah služeb.

Podíl cestovního ruchu Prahy na celkové zaměstnanosti je výrazněji než podíl na tvorbě hrubé přidané hodnoty.

Podle nedávno zveřejněné regionalizace satelitního účtu cestovního ruchu vytvářel v roce 2018 v Praze cestovní ruch hrubou přidanou hodnotu ve výši 46,0 miliard Kč a pracovalo v něm 73,9 tisíc osob. Zhruba každý třináctý pracující tak působil v cestovním ruchu. Na celkové hrubé přidané hodnotě Prahy se tedy cestovní ruch podílí 3,7 %, podíl na celkové zaměstnanosti Prahy je výraznější (7,7 %). Pouze Karlovarský kraj předstihl Prahu co do významu hrubé přidané hodnoty i zaměstnanosti pro ekonomiku kraje. Jeho podíl na HPH byl 5,6 % a podíl na zaměstnanosti 8,0 %.

Zaměstnanost a tvorba hrubé přidané hodnoty (HPH) v cestovním ruchu v Praze

Zdroj: ČSÚ

V údajích o cestovním ruchu nejsou zahrnuty platformy typu Airbnb ani individuální ubytovací kapacity.

Další údaje, které ČSÚ o cestovním ruchu publikuje, vychází ze statistických šetření v hromadných ubytovacích zařízeních⁷. Údaje o počtu zařízení, lůžek, pokojů či návštěvníků jsou tedy pouze za tato zařízení, nejsou v nich započteny ubytovací platformy typu Airbnb ani individuální ubytovací kapacity. Skutečný počet turistů, kteří Prahu navštíví, ubytují se a využívají zde další služby, je tedy ještě vyšší.

V Praze od roku 2014 vzrostl počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních o 6,5 tisíc.

Praha je na pátém místě, co do počtu hromadných ubytovacích zařízení mezi kraji. V roce 2019 zde bylo 817 hromadných ubytovacích zařízení, největší počet zařízení byl v Jihočeském kraji (1 181). Od roku 2014 se v Praze zvýšil počet zařízení o 60. Podle počtu lůžek v nich byla Praha na prvním místě mezi kraji. V Praze bylo 94,4 tisíc lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních, v druhém Jihočeském kraji bylo 58,3 tisíc lůžek. Počet lůžek v Praze vzrostl do roku 2019 o téměř 6,5 tisíc (7 %).

V Praze se v roce 2019 ubytovalo 8 milionu návštěvníků, 86 % bylo cizinců.

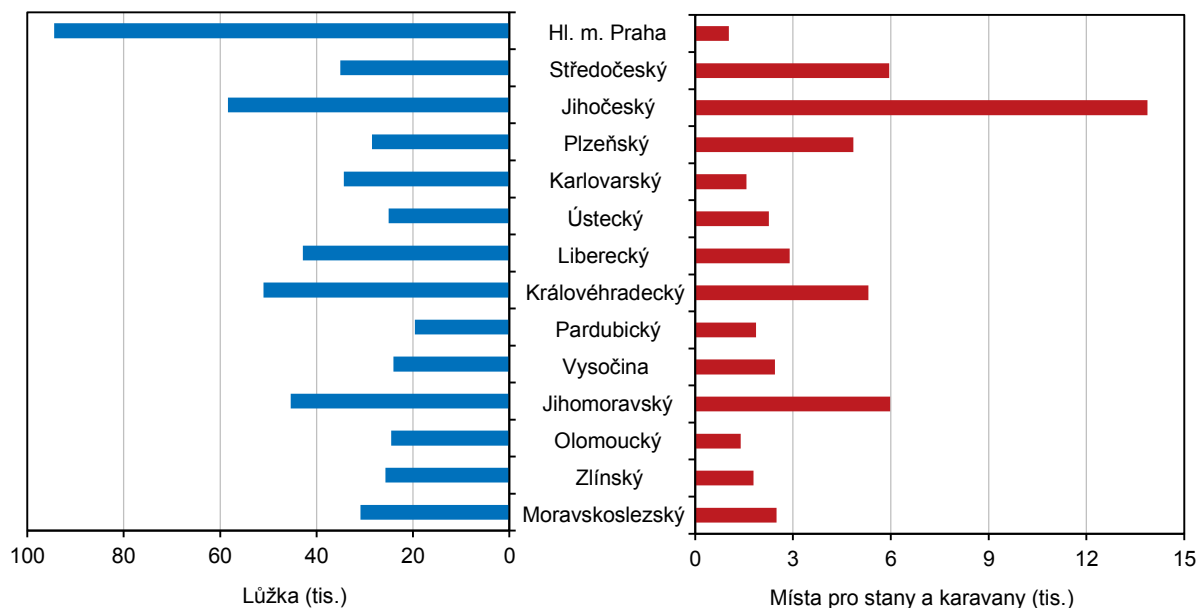
Počet návštěvníků, kteří se v Praze ubytovali, byl v roce 2019 celkem 8,0 milionů, v druhém Jihomoravském kraji se ubytovalo 2,1 milionu návštěvníků. V Praze tvořili cizinci cca 86 % ubytovaných návštěvníků, republikový průměr se pohybuje okolo 51 %. Od roku 2014 se v Praze počet návštěvníků zvýšil o 32 %.

⁷ Hromadné ubytovací zařízení je zařízení sloužící pro účely cestovního ruchu s nejméně pěti pokoji a nejméně deseti lůžky.

Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

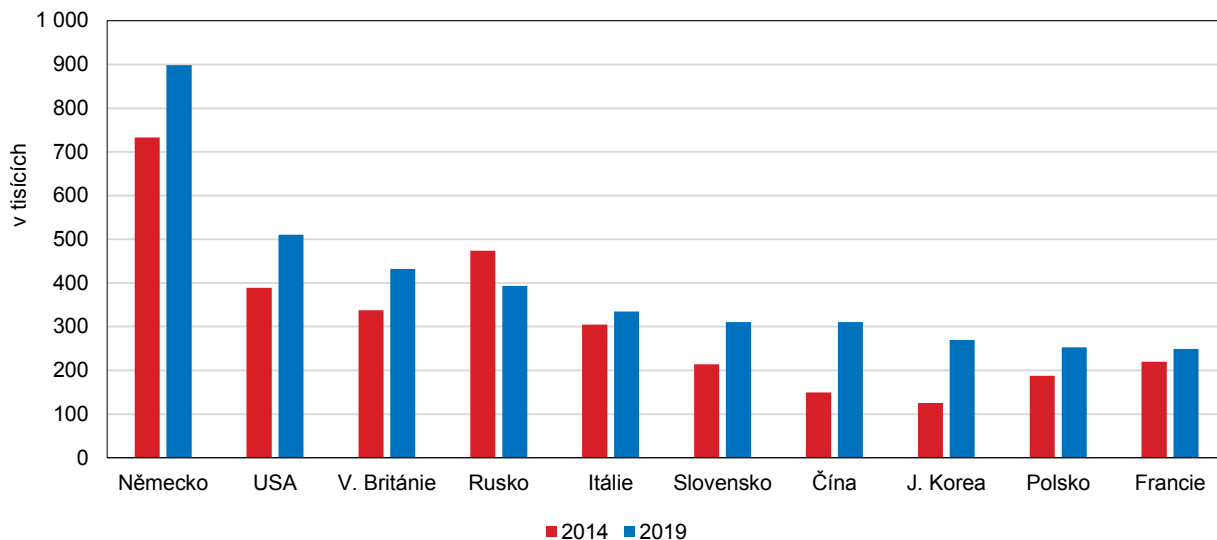

Němci, Američané a Britové byli v roce 2019 opět nejčastějšími hosty v pražských hromadných ubytovacích zařízeních.

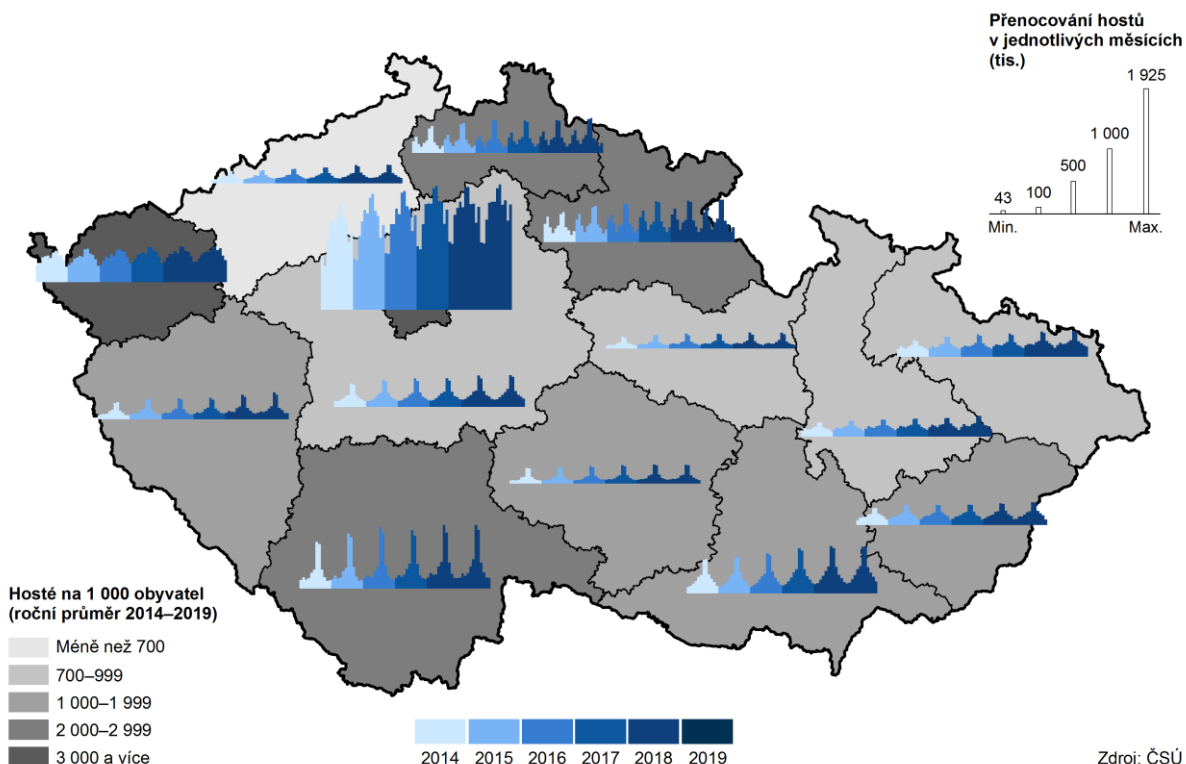
Zahraničních návštěvníků přijelo do Prahy celkem 6,8 milionů. Převládají mezi nimi již tradičně Němci, občané USA a Velké Británie. Také občané Ruska měli Prahu v oblibě, ale v posledních šesti letech se jejich počty mírně snížily. Počty evropských a amerických návštěvníků jsou dlouhodobě stabilní, v posledních letech jsme naopak zaznamenali zvýšený zájem turistů z Asie. U občanů Číny a Jižní Koreje došlo od roku 2014 ke zdvojnásobení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních.

Zahraniční návštěvníci v hromadných ubytovacích zařízeních Prahy (TOP 10)

Zdroj: ČSÚ

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2014 až 2019

Největší počet lůžek byl v roce 2019 ve 4* hotelech (35,3 tisíc) a 3* hotelech (24,9 tisíc).

V roce 2019 byl v Praze největší počet 4* hotelů (229) a 3* hotelů (215). Těch nejluxusnějších, 5* hotelů bylo 49. Hotely se 4 a 3 hvězdičkami měly největší počet lůžek, celkem 60,2 tisíc. Největší nárůst počtu ubytovacích zařízení byl u ostatních hromadných ubytovacích zařízení (o 30) a 4* hotelů (o 22), nicméně počet lůžek se zvýšil nejvíce v turistických ubytovnách (o 33 %) a u 5* hotelů (o 21 %). Jaká byla struktura lůžek v roce 2019 je dobře vidět z grafu.

Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních v hl. m. Praze v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

